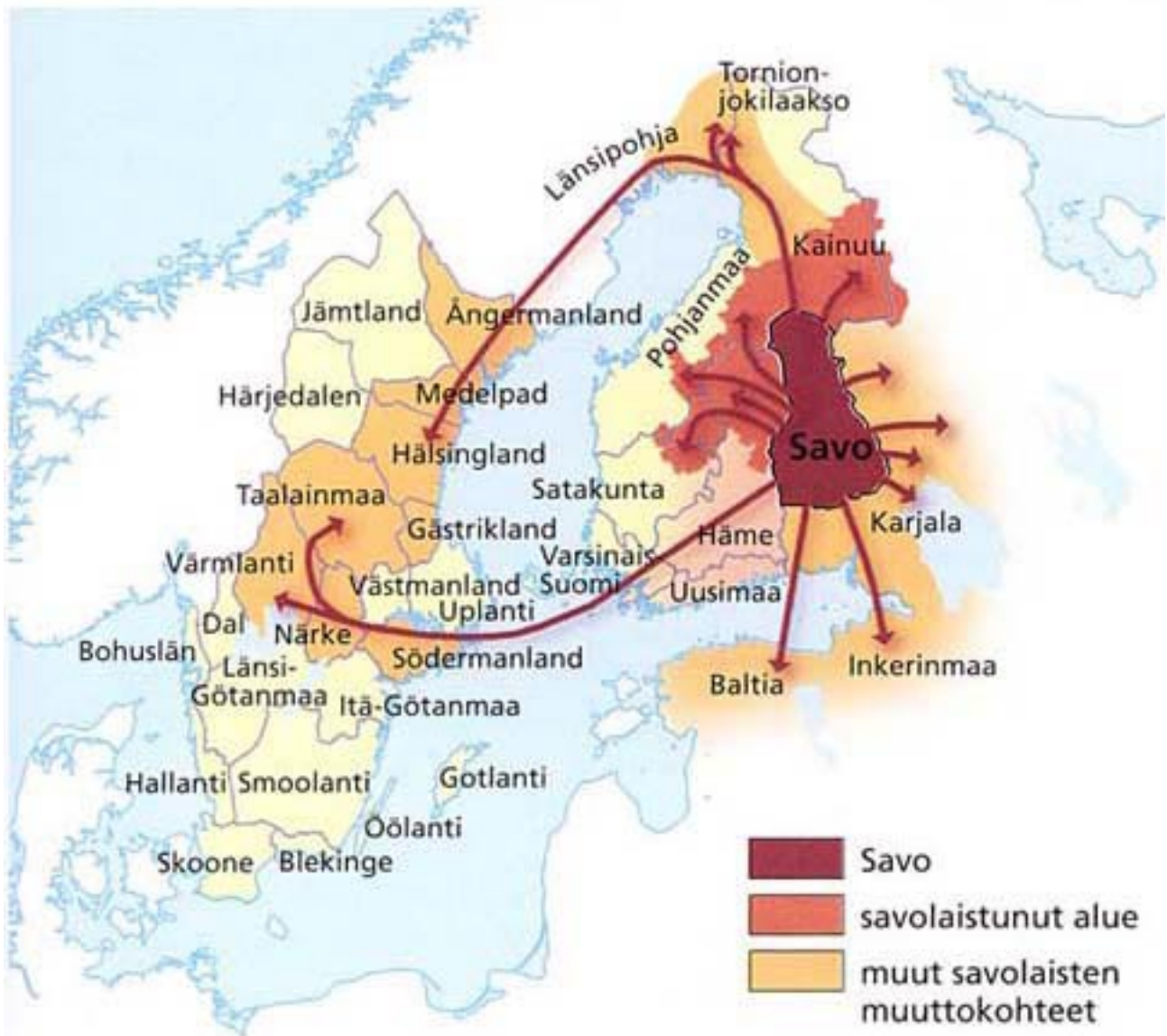

Leinosten sukulehti

1-2008

SAVOLAISEKSPANSIO 1500–1600-LUVUILLA

Ensimmäiset Leinokset muuttivat Kainuuseen Savosta 1550-luvulla. Muutto oli osa suurta savolaisten siirtolaisuutta eri puolille Ruotsi-Suomen laajaa valtakuntaa.

Lähde: Suomen historian kartasto. Karttakeskus.

www.leinokset.fi

LEINOSTEN SUKULEHTI

1 - 2008

- 3 **Tervetuloa Otavaan Mikkeliin**
- 4 **Sukukokouksen esityslista**
- 5 **Toimintakertomus vuodelta 2007**
- 6 **Tuloslaskelma ja tase 2007**
- 7 **Uusi sukukirja**
- 8 **Taloudenhoitajamme Yrjö Leinonen**
- 10 **Aatu Leinosen karhunpaini**
- 12 **Leinosia Karjalan rajamailla**
- 18 **Merkkipäivät, Apurahat**
- 19 **Tuntemattomia valokuvia**

OSOITTEENMUUTOKSET

Lähetä postin osoitteenmuutuskortti (+sotu ja puh.) taloudenhoitajalle (osoite s. 19). Myös poisnukkuneiden kohdalla lähetä ilmoitus taloudenhoitajalle. Jos lehtesi on jäänyt tulematta, tarkasta taloudenhoitajalta, että osoitetietosi ovat varmasti oikein.

ILMOITA TUOTTEISTASI SUVULLE

Kerro yrityksestäsi ja tuotteistasi muille Leinosille! Ilmoitustilaa myy taloudenhoitaja.

Ilmoitushinnat

85x60 mm	80 e
85x120 mm	150 e
175x120 mm	300 e
175x240 mm	600 e

TOIMITA AINEISTOA SUKULEHTEEN

Jäseniä pyydetään toimittamaan artikkeleita lehdessä jukaistavaksi. Leinosjutut ja ilmoitukset voit toimittaa suoraan lehden päätoimittajalle.

Litokset Oy, Vaasa 2008
22. vuosikerta. ISSN 0786-2679.

LEINOSSEN SUKUSEURA RY

“Sukuseuran tarkoituksena on selvittää suvun vaiheita ja historiaa, vaalia suvun perinteitä ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta jäsentensä keskuudessa.” (Säännöt, 2 §)

Sukuseura järjestää yhteisiä sukupäiviä, retkeilyjä, kerää ja arkistoi sukua koskevaa tietoutta, selvittää ja auttaa suvun jäseniä selvittämään suvun vaiheita sekä saattaa tutkimustyön tulokset jäsenten tietoon sekä harjoittaa sukuseuran tarkoituksena edistävää julkaisutoimintaa. Seura pitää luetteloa jäsenistään ja julkaisee kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää sukulehteä.

“Sukuseuran jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka isän tai äidin puolelta on sukuun kuuluva tai joka on sukuun kuuluvan aviopuoliso tai leski.” (4 §)

Seuran hallitus sivulla 19.

LIITY JÄSENEKSI

Jäseneksi voi liittyä maksamalla jäsenmaksun sukuseuran tilille Nordea Haukipudas 232118-2343 (ilmoita koko nimesi, osoitteesi ja sotutunnus). Jäsenmaksu vuodelle 2008 on 12 euroa ja ainaisjäsenmaksu 120 euroa.

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja Martti Häikiö
Tehtaankatu 21 B 40, 00150 Helsinki
martti.haikio@kolumbus.fi
p. 050-5057140

Seppo Räisänen, Kaivoskuja 10, 02730 Espoo
p. 050-3534249
raisanen-gustafsson@kolumbus.fi

Tuomas Honka, Lukkarinkatu 16,
96400 Rovaniemi, p. 040-835404
tuomas.honka@ulapland.fi

LEINOSTEN SUKUJUHLA JA KOKOUS OTAVAN OPISTOLLA MIKKELISSÄ 9.-10.8.2008

Lauantai 9.8.2008

8-10 Ilmoittautuminen, tulokahvi

9.00 Sukuseuran hallituksen kokous

10-11.30 Sukujuhlan avaus, uuden sukukirjan esittely, tietoa Leinosten suvun etunimistä

12-13 Lounas

13.30- Retki Mikkelin Kenkäveron pappila erilaisine näyttelyineen, Päämajamuseo, viestikeskus Lokki

17 Päivällinen

19 Illanvietto, Katsaus Kansanopiston historiaan ja nykypäivään, esitelmä "Marsalkka Mannerheim opistolla talvisodan aikana". Mannerheimin työhuone nähtävänä.

Sunnuntai 10.8.2008

7-9 Aamiainen

10 Jumalanpalvelus Otavan kyläkirkossa

12-13 Lounas

12.45 Kukkien laskeminen Mannerheimin muistomerkillä opiston puistossa

13.00 Ohjelmallinen sukujuhla ja sukuseuran vuosikokous

- fil. maisteri Hannele Wirilanderin esitelmä "Tietoja Savossa 1500- ja 1600-luvuilla asuneista Leinosista"

- vuosikokous

15.00 Päätöskahvi ja arpajaiset

Ilmoittautuminen 7.7. mennessä

Mirva Tiihonen puh. 044-794 5343 viimeistään 7.7.2008 mennessä. Otavan Opisto, Otavantie 2, 50670 Otava, puh. (015) 194 3552 sähköposti: otava@otavanopisto.fi www.otavanopisto.fi

Majoitus

Opistolla 30 e/vrk henkilö, 4-12 v -50%
Lisää majoitustiloja voi kysellä Ravintola Huvikummusta, joka sijaitsee Opiston kampuksen läheisyydessä. Puh. 015-170545 ja Pentti Raittila puh. 0500-896300.

Ruokailut

Kaikki ohjelmassa mainitut ruokailut yhteensä 52,50 euroa. Alle 4 v lapset ilmaiseksi, 4-7 v -50%.

Järjestelyt Leena Leinonen Lahti puh. 050-5311183.

KOKOUSKUTSU

Leinosen sukuseuran varsinainen sukukokous pidetään sukujuhlan yhteydessä Otavan opistossa Mikkelissa 10. elokuuta 2008 klo 13

Esityslista

- 1 § Kokouksen avaus
- 2 § Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 3 § Kokousvirkaileijoiden valinta
3.1 puheenjohtaja
3.2 sihteeri
3.3 kaksi pöytäkirjan tarkastajaa
3.4 kaksi äänenlaskijaa
- 4 § Esitetään hyväksyttäväksi kokoukselle laadittu esityslista
- 5 § Esitetään hyväksyttäväksi vuoden 2007 toimintakertomus, joka on julkaistu kevään sukulehdessä
- 6 § Esitetään hyväksyttäväksi vuoden 2007 tilinpäätös ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille. Tilinpäätös on julkaistu sukulehdessä
- 7 § Vahvistetaan toimintasuunnitelma vuodelle 2008-2009
- 8 § Vahvistetaan talousarvioehdotus vuodelle 2008
- 9 § Valitaan hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle. Erovuorossa ovat Eija Leinonen, Liisa Manu, Tapio Leinonen Äänekoski ja Martti Häikiö.
- 10 § Valitaan kaksi varsinaista tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa.
Varsinaisina ovat olleet Hannu Leinonen Oulunsalo ja Antero Leinonen Kello
Varalla ovat olleet Veikko Leinonen Ristijärvi ja Seppo Räisänen Espoo
- 11 § Päätetään vuoden 2008 jäsenmaksun suuruus
- 12 § Stipendien saajat
- 13 § Seuraava sukukokouspaikka ja -aika
- 14 § Muut esille tulevat asiat
- 15 § Kokouksen päättäminen

Jäsenkehitys

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	muutos
Kunniajäsenet	1	1	0	0	0	0	
Ainajäsenet	137	141	140	148	151	151	
Vuosijäsenet/aik.	440	438	432	603	696	684	-12
Nuorisojäsenet	3	3	3	3	3	3	
Jäsenmaksu maksamatta	140	144	144	142	145	135	
Osoite tuntem./eronnut/pass.				20	20/10	24/21/4	
Yhteensä	721	727	730	754	850	838	

Toimintakertomus vuodelta 2007

Katsaus seuran toimintaan

Sukuseuran 22 vuosikokous pidettiin Paltamos-
sa Mieslahden opistolla tiloissa 11.-12.8.2007.
Kokoukseen osallistui 110 jäsentä.

Sukuseuran esimies Tatu Leinonen avasi koko-
uksen toivottaen kaikki tervetulleeksi Paltamoon
ja lausuen kiitokset järjestelyistä Urpo Leino-
selle. Hän kertoi sukututkimuksen tekemisestä
1500–1600-luvulta. Tapio Leinonen jatkoi suku-
tutkimuksesta ja arkistoinnista. Kesällä 2007 oli
sukuseuralla 60 000 henkilön tiedot arkistoissa.

Taluspäällikkö Tarja Tervo esitteli Mieslahden
opistoa.

Retkikohteina oli Melalahti ja Kivesjärvi,
oppaina Tuula Keränen, Urpo Leinonen ja bussin
kuljettajana Jarmo Leskinen.

Sunnuntaina oli jumalanpalvelus Paltamon ku-
vakirkossa pastorina Marjatta Leinonen.

Kaarlo Leinonen Hyrynsalmelta kertoi tarinaa
12-sukupolvesta ja esitystä täydensi Jorma Oi-
karinen Paltamosta. Paltamon pelimannit Niilo
Hautakoski, Petri Möttönen, Mikko Syrjänen ja
Eero Leinonen esiintyivät.

Sukuseuran varsinaisen sukukokouksen avasi
esimies professori Tatu Leinonen.

Tilaisuudessa myönnettiin apurahat hakemusten
perusteella Pekka Leinoselle ja Suvi Leinoselle
kummallekin 250 euroa.

Lopuksi pidettiin arpajaiset Tuula Leinosen
johdolla, onnettarena olivat Antero Leinosen
lapsenlapset Anniina, Julia ja Erika Väliheikki
Tyrnävältä. Arpajaispalkintona oli suvun jäsenten
lahjoittamia esineitä.

Arkistonhoitaja Tapio Leinonen on jatkanut
mittavaa työtä sukututkimuksessa. Tallennukset
on CD:nä myynnissä hintaan 30 € . Rahastohoi-
ta ja Yrjö Leinoselta voi tilata sukuviirejä. Vuonna
2007 myytiin sukuviirejä 6 kpl hintaan 25 euroa
ja pinssejä 15 kpl hintaan 4 euroa.

Kainuun Leinonet 1 kirja julkaistiin 9.12.2004
ja kirja on ollut myytävänä Kainuun kirja- ja
paperikaupassa Paltamossa ja Suomen sukututki-

musseuran kirjakaupassa Helsingissä. Kirjaa on
myyty 21 kpl 2007.

Jäsenmaksu vuonna 2007 on vuosijäsenmak-
su 12 € ja ainaisjäsenmaksu 120 €. Sukuseuran
taloudellinen tila on vakaalla pohjalla. Suku-
lehdessä julkaistaan jäsenten mainoksia.

Hallitus ja toimihenkilöt

Sukuseuran hallitukseen kuuluu sääntöjen
mukaan 11 jäsentä. Toimintakertomusvuonna
hallitukseen ovat kuuluneet: Tatu Leinonen
Oulu (esimies), Tapio Leinonen Äänekoski
(varaesimies), Marja-Liisa Kontkanen Vantaa
(sihteeri), Pekka Honka Oulu, Martti Häikiö
Helsinki, Eija Leinonen Vaasa, Urpo Leinonen
Paltamo, Juhani Leinonen Espoo, Matti Lei-
nonen Vantaa, Tapio Leinonen Kurenpolvi ja
Liisa Manu Lapua.

Hallituksen jäsenet valitaan kolmeksi vuo-
deksi kerrallaan ja vuonna 2007 olivat ero-
vuorossa olleet Marja-Liisa Kontkanen, Tapio
Leinonen Kurenpolvi ja Urpo Leinonen valit-
tiin uudelleen.

Taloudenhoitajana on toiminut Yrjö Leino-
nen Oulu, arkistonhoitajana Tapio Leinonen
Äänekoski, varsinaisina tilintarkastajina Antero
Leinonen Kello ja Hannu Leinonen Oulunsalo,
varatilintarkastajina Veikko Leinonen Ristijärvi
ja Seppo Räisänen Espoo.

Hallitus on kokoontunut kuluvana vuonna
kaksi kertaa.

Sukulehden päätoimittajana on toiminut
Martti Häikiö Helsinki ja toimittajina Seppo
Räisänen Espoo ja Tuomas Honka Rovaniemi,
joka on hoitanut sukuseuran kotisivuja: www.leinonet.fi.

Sukuseuran lehti on ilmestynyt kertomus-
vuonna kaksi kertaa. Lehteen toivotaan suvun
tarinoita ja kertomuksia. Avustajina ovat kaikki
sukuseuran jäsenet.

TULOSLASKELMA 2007

TASE 31.12.2007

VARAINAINEN TOIMINTA

TUOTOT	2007	2006
Tarvikemyynti	929,00	617,00
Sukulehdentuotot	160,00	150,00
Sukukirjatuotot	708,00	4514,70
Sukujuhlatuotot	2100,00	2013,50
Postitus- ja käsittely	70,20	46,90
Yhteensä	3967,20	7342,10

KULUT		
Matkakulut	-2203,74	-428,21
Konttori ja tarvike	0,00	-187,00
Palvelumaksut	-137,38	-141,48
Sukuviirit ja merkit	-185,50	-280,35
Sukulehden kulut	-2121,87	-2108,52
Maksetut jäsenmaksut	-50,00	-60,00
Sukukokous	-1140,00	-1867,00
Sukututkimus- ja kirja	-836,12	-945,00
Postimaksut	-1596,43	-1863,15
Jäsenmaksupalvelu	-968,43	-872,80
Hallintopalvelut	-531,96	-340,93
Muut kulut	-1303,91	-441,20
Myönnettyt stipendit	-500,00	-500,00
Yhteensä	-11575,34	-10035,64

KULUJÄÄMÄ -7608,14 -2693,54

VARAINHANKINTA

Jäsenmaksutuotot	7068,00	6984,00
Saadut lahjoitukset	0,00	30,00
Yhteensä	7068,00	7014,00

Tuotto-/kuluja jäämä -540,14 4320,46

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Korkotuotot 66,71 23,90

TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ -473,43 4344,36

VASTAAVAA

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus		
Sukukirjat	5890,50	6426,00
Sukuviirit ja -merkit	630,50	816,00
yhteensä	6521,00	7242,00
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	345,60	921,60

Rahat ja pankkisaamiset yhteensä 12328,77 13119,31

Vastaava yhteensä 19195,37 21282,91

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Sidotut rahastot	10345,32	10345,32
Toimintapääoma	2859,19	2859,19
Ed.tilikaus. yli-/alijäämä	6464,29	2119,93
tilik. yli-/alijäämä	-473,43	4344,36
Oma pääoma yhteensä	19195,37	19668,80

VIERAS PÄÄOMA

Ostovelat	0,00	1614,11
Vieras pääoma yht.	0,00	1614,11

Vastattavaa yhteensä 19195,37 21282,91

Uusi sukukirja ilmestyy. 14 500 nimeä mukana!

Kainuun Leinonet 2

Melalahden Leinolan n:o 12 Leinonet

Matti Paavonpoika Leinosen (1710-1764) jälkeläiset

Sukukirjan on valmistanut jo edellisestä kirjasta tuttu ja kokenut työryhmä: sukuseuran arkistonhoitaja Tapio Leinonen ja esimies Tatu Leinonen tietojen kerääjinä ja kirjoittajina sekä seuran hallituksen jäsen Eija Leinonen kirjan taittajana ja painotyön hoitajana. He ovat tehneet valtavan urakan! Leinosen sukuseuran toinen teos *Kainuun Leinonet 2* on nyt monen vuoden työn tuloksena valmistunut ja esitellään Otavan sukkokouksessa elokuussa 2008.

Uuden kirjan sukuhaaran kantaisä on Matti Paavonpoika Leinonen (1710-1764), joka oli Melalahden Leinolan n:o 12 isäntä. Kirjan sukutaulut käsittävät hänen jälkeläisiään yhteensä noin 14 500 henkeä. Sukutaulujen edellä on esitelty suvun kantatalo Leinola n:o 12, joka isossajaossa sai nimekseen Paavola ja numeroksi 4, sekä Matin jälkeläisten päähaarat asuinpaikkoineen.

Muutamit yleisluontoiset artikkelit on tarkoitettu auttamaan perehtymistä Kainuun Leinosten asuinseutuihin. Lisäksi kirjassa on 12 henkilöartikkeliä. Kirjaan on kootu kuvia Leinosista ja heidän asuttamistaan taloista. Kirja sisältää myös lähdeluettelon ja henkilöhakemiston. Kirjassa on noin 800 sivua.

Sukuseura pyrkii sijoittamaan kirjan henkilöhakemiston seuran internet-sivuille, josta voi tarkistaa, kenen tiedot kirjassa ovat.

Teos on jatkoa edelliselle sukukirjalle *Kainuun Leinonet 1*, joka ilmestyi vuonna 2004. Sen alkuosa kertoo Leinosista Kainuun asuttajina. Kirjan loppuosa käsittelee Yrjö Juhonpoika Leinosen (1688-1755) jälkeläisiä. Yrjö Leinonen oli Paltamon Melalahden Aholan n:o 14 isäntä. Kirjan sukutaulut kattavat noin 10 000 Leinosta aviopuolisot ja lapset mukaan lukien.

OSTA JA TILAA UUSI SUKUKIRJA

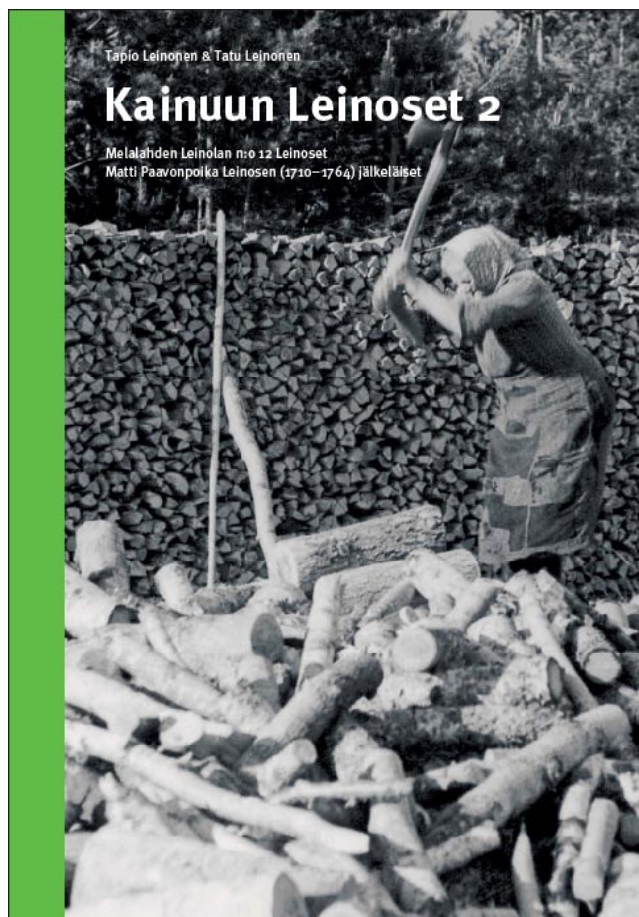
Uusi sukukirja on myynnissä kirjakaupoissa:

Kainuun kirja- ja paperikauppa

Puolangantie 12, 88300 Paltamo
puh. 08-871 025, 0400-628 833
kainuun.kirja@paltamo.net
<http://www.kainuunkirja.net>

Sukututkijan kirjakauppa

Liisankatu 16 a, 00170 Helsinki
puh. 09-278 1188
seura@genealogia.fi
www.genealogia.fi/kauppa

Yrjö Leinonen

Sukuseuramme taloudenhoitajan perhe

Sukuseuramme taloudenhoitaja Yrjö Leinonen kirjoittaa oman ja perheensä elämän käännekohdasta.

Joulupäivänä 25.12.1883, jolloin vietettiin Heramme ja Vapahtajamme syntymäjuhlaa, näki päivänvalon isäni Iisak Leinonen Säräisniemen Juusolassa ja 60 vuotta myöhemmin syyskuun 17 päivänä tulin tähän maailmaan Kajaanin Lehtikankaalla Sivukatu 21:ssä.

Viime vuosi oli itselleni niin kuin puolisolle ni Liisalle ns. luopumisen aikaa. Yrityksemme liiketoiminnat myytiin 15.2.2007 K1-Katsastajat Oy:lle (katsastusasemat Oulussa, Kiimingissä ja Rovaniemellä). Olen toiminut autoalalla vuodesta 1958 lukien. Ensimmäinen työpaikkani oli Kajaanissa Lehtikankaalla P. V. Lyytisen Auto-korjaamossa harjoittelijana, asentajan apupoikana sekä osien pesijänä. Näin on jäänyt taakse puolivuosisataa autoalan eri tehtävissä. Perustamani yritykset jatkavat toimintaa eri nimellä eli Leinonen Yhtiöt Oy ja Oulun Laki ja Notariaatti Oy. Yhtiöitä johtaa vanhin poikamme Juha Leinonen ja hallituksessa on nuorempi poikamme Petri Leinonen (ovat seuramme ainaisjäseniä).

Liisa jäi eläkkeelle 1.8.2007 ja itse jäin eläkkeelle 1.1.2008.

Kuva on otettu Jouluna/uutena vuonna 2007/2008 Manamansalon asunnolla.

Keskellä Yrjö ja vasemmalla puolen on Juha (40 v.) ja Marja Sutela. Marja odottaa lasta. Liisan oikealla puolen on Petri (36 v.) ja Petrin vieressä Onni (10 v.) sekä Onnin takana Matias (6 v.).

Tämä elämänmuutos on huojentanut huolehtimisen taakkaa, siitä että kaikki menisi toivotulla tavalla yrityksissä, sekä työntekijöillä ja heidän perheillään. Ei ole ihan samantekevää, kuinka siellä kotona menee, koska se heijastuu työpaikalla jaksamiseen ja onnistumiseen. Kylä näiden asioiden takia on monta kertaa saanut huokailla ylhäältä apua pyydellen.

Olemme jo useana vuonna (siitä lähtien kun talo valmistui) viettäneet Joulut Manamansalossa, Martinlahden rannalla Oulujärvellä. Jouluksi haimme Petrin (36 v), Onnin (9 v) ja Matiaksen (5 v) Lahdesta. Petri sai vuonna 2006 vakavan aivoverenvuodon. Hän on toipunut suhteellisen hyvin kahdesta suuresta aivoleikkauksesta, mutta ei vielä saanut autolla ajolupaa.

PÄÄSTÖ-TODISTUS

Säräisniemen koulusta kansakoulusta.

Iikka Leinosen

*syntynyt Joulukuun 5 päivänä 1883 ja kirjoitettu tähän kansakouluun Kälviän kunnan 2 päivästä 1893 on sen jälkeen käynyt koulussa 5 lukuvuotta ja on nyt suorittanut koulun oppimäärän täydellisesti. Koulunajallaan on hän osoittanut *hyviä prof. taitoja, hyvää prof. huolellisuutta ja tarkkaavaisuutta sekä koulun oppi- ja harjoitusaineissa osoittanut erinomalla tavalla arvostettua eliytystä:**

matkustelu	<i>hyvä</i>	10
äänitieteistä, oj. lukemisesta	<i>hyvä</i>	10
1) kirjallisuutta harjoituksissa	<i>hyvä</i>	9
maantieteestä	<i>hyvä</i>	9
historiasta	<i>hyvä</i>	9
luterilaisuudesta	<i>hyvä</i>	8
suomen-oppia sekä piirust. ja kaapalein. mittaamisesta	<i>hyvä</i>	8
luonnontieteistä	<i>hyvä</i>	9
piirustuksesta	<i>hyvä</i>	8
kaunokirjallisuudesta	<i>hyvä</i>	8
luterilaisuudesta	<i>hyvä</i>	8
suomen-oppia	<i>hyvä</i>	8
käsitteistä	<i>hyvä</i>	7

Mies tammikuun 5 päivä 1897.

Matti Leinonen
koulun johtaja.

Hilja Leinonen
koulun johtaja.

Oppimäärä: suomen-oppia 10 ja 8, kirjallisuus 8 ja 7, maantiede 9 ja 8, historia 9 ja 8, käsitteet 8 ja 7.

Vasemmalla Iikka Leinosen päästötodistus Säräisniemen koulusta vuodelta 1897. Alhaalla oikealla Iikka ja Anna Leinosen sekä lapset Yrjö ja Liisa 1940-luvulla. Alhaalla vasemmalla Yrjön pojan Petrin ristiäiset vuonna 1971

Aatu Leinosen karhupaini

Aatami (Aatu) Leinonen oli isäntänä Mäntyniemen talossa Kuusamon Paanajärvellä. Kokenut karhunkaataja joutui vuonna 1892 karhun raatelemaksi. Tapauksesta on kirjoitettu paljon erilaisissa kirjoissa ja julkaisuissa. Seuraavassa kuvaukset kolmesta kirjasta.

Valokuvaaja ja kirjailija I. K. Inha matkusti Kuolajärvellä ja Kuusamossa kesällä 1892. Hän julkaisi vuonna 1912 matkastaan kirjan *Suomen Maisemia*, jossa hän kertoo tästä tapauksesta.

Kontio kaataa täällä karjaa, harva se vuosi, ja monella Paanajärven miehellä on sen kynsistä ja hampaista kuolinpäiväänsä saakka arvet. Sinä samana kesänä, jona Paanajärven rannalla retkeilin, saatiin Mäntyniemen isäntä vain hädintuskin pelastetuksi kontion kynsistä, ja etevän taiteilijan neulomistaitoa hän sai kiittää siitä, että arvellinen nahka jäi likimain oikeille paikoilleen.

Matkakirjailija Aaro A. Nuutinen vietti kesän 1931 Kuusamossa. Seuraavana vuonna ilmestyneessä kirjassaan *Suomen Sveitsissä* hän haastatteli Mäntyniemen uutta isäntää Elias (Ella) Leinosta, joka oli 23 karhun kaataja. Loukusta saadut karhut laskettiin erikseen.

– Sanoitte äsken Gallenin käyneen täällä Mäntyniemessäkin. Maalasiko hän tauluja täälläkin?

– Ei moalanna. Kävi voan tohtoroimassa velimiestäni, Aatua, jolta karhu repäisi päänahan silimille ja pureksi pahasti.

– Ohoh, Vai sattui sellainen tulemus.

– Sattui se ... Kun oli kuultu Kalleenin vähän aikasemmin Rajalassa ollessaan auttaneen sairaita, laitettiin poikanen hakemaan Kalleenia Sallasta, Kuolajärveltä asti Aatua hoitamaan. Kalleen sitten ompeli peänahan paikalleen ja voiteli muuttii vammat ja antoi vielä sisällisiä, vahvistavia rohtoja. Eikä Kalleen ottanna mittää maksua vaivoistaan. Aatu oli kauan sängynomana, mutta selvishän se siitä vielä entiselleen. Iliman Kalleenia se oisi varmaan kuollut.

– Mitenkä karhu niin pahoin sai runnelluksi miehen?

– Se oli semmonen juttu, että kun karhu oli tap-

panut lampaan tähän lähelle Takanoron niitylle, niin myö kolome veljestä, Aatu, Iisakki ja minä mänimmä yöksi lavon katolle karhua vahtiin ja lampaan kelloa kilistelemään. Kohta tulikii karhu ja rupes syömään sitä tappamoosa lampaanraatoa. Silloin Aatu ampui pettoa vanahalla suustalaattavalla pyssynrämmällä. Sattui huonosti, karhu mäni raanaan. Läksimmä seuroamaan verijalkiä tuonne Vennään rajalle päin. Kohta kuului kova haukunta – koira oli pyssäyttännä karhun. Aatu kerkisi ensimmäisenä ampumaan, mutta kun karhu pyörähteli koiran hättyyttämänä, niin karhu toas voan hoavottui ja hyökkäsi heti Aatun kimppuun, tempasi pyssyn pois käsistä ja nujersi miehen alleen, vetäisi kynsilään peänahan läjään otalle ja pureksi pahasti käsivarsia ja rintoa. Muut miehet juoksivat ensin pakkoon, mutta sitten Iisakki tuli aivan karhun viereen ja ampui sitä korvan juureen, ja niin se siihen keperytyi, Aatun käsivarsi yhä karhun kulukussa. Pahaksi se repi, rumat arvet jäivät Aatulle koko eliniäkseen.

– Vieläkö Aatu elää?

– Ei elä ennea. Yheksän vuotta sitten kuoli kahekskymmenvuotiaana. Se oli vanhin meistä veljeksistä.

Kirsti Gallen-Kallelan vuonna 1964 julkaisemassa kirjassa *Isäni Akseli Gallen-Kallela* on varsin tarkka kuvaus Aatu Leinosen hoitamisesta, josta kertoo taiteilijan vaimo Mary Gallen (myöh. Gallen-Kallela).

Olemme olleet sairaanhoitotyössä. Erästä isäntää oli karhu raadellut, ja miehen nuoremmat veljet tulivat tänne hakemaan apua. Axel lähti, mutta tuli seuraavana päivänä hakemaan minua apuun. Minun oli oikein vaikea mennä sisään pirttiin. Voin pahoin, kun ajattelin, minkä näköinen hän olisi Axelin selostuksen mukaan. Päätä oli revitty pitkin ja poikin, korva oli poissa, suu roikkui, koko päänahka oli irrallaan, niin että sen saattoi nostaa pois.

Minulla oli kamala homma koettaessani saada ulos haavoista kaikki koivunlehdet, siemenet, sammalet ja multa. Haavat märkivät

Samuli Paulaharju kuvasi Aatami Leinosen Kuusamon Paanajärvellä vuonna 1917. (Museovirasto)

hirveästi, ja oli oikein vaikeaa joskus, kun vanhat ystävät tulivat ottamaan häneltä jäähyväisiä niin kauniisti ja hienosti, ja hieno hän on itsekin ja kunnan mies, Mäntyniemen isäntä.

Ihmiset olivat pitäneet Maryn hoitoa turhana: "Eihän siitä enää miestä tule, sehän haisoo jo."

Lähetimme hänen poikansa neljän peninkulman päähän Kuolajärvelle, missä Stjernvall asuu, hakemaan lääkkeitä, sillä meillä ei ollut juuri mitään sellaisia ammottavia haavoja varten.

Miehen silmästä olen vetänyt ulos roskan toisensa perästä, ruohoa, tuumanpituista, ja yhtä tällaista kymmensenttistä sain kiinni varresta. Kun lehti näkyi, pelästyin ensin. Sitten hän sai

vähän silmänsä auki, niin että näki valon ja tuli kovin iloiseksi, mutta minä annoin varren jäädä kiinni vielä, sillä silloin haavat sen ympärillä paranevat parhaiten. Korvahaavasta ja kädestä sormien välistä vedin ulos pitkiä samalia. Päänahka on pahin ja korva, ne ovat hirvittävimät, ja haava kainalossa on vaikea parantumaan. Niskahaava on paha, mutta toivon kuitenkin, että raikkaalla vedellä roskat ja märkä tulevat pois.

Aatu Leinonen parantui vammoistaan ja hän antoi Gallenin perheelle lappalaiskoira Kapperin kiitokseksi.

TUOMAS HONKA

Leinosia Karjalan rajamailta

*Joskus ken sen tiennee milloin
karjalaisten taivaltaissa
heimon vanhin aamuun herää.
Huomenkoiton kultavaajat
puhkoo usvaa vaarain yltä.
Kimmeltää jo vetten pinta.
Hetteen silmät lettosoiden
tirkistää kuin ilkamoiden:
-Heikko saalis vaivain hinta
sen ken kuokkii rimmen syltä.
Louhikoita korvet taajat.
Taatto taiten haastaa silloin:
-Tänne jäämme. Näissä maissa,
miehen jänteet voimaa kerää.*

Monet kysymykset tulevat mieleen, kun katselee Kitee – Tohmajärvi-alueen karttoja. Koska tuli ensimmäinen Leinonen Karjalan rajamaille ja mistä he muuttivat tänne järvimaisemiin? Tulivatko he ensin Kiteen Puhokseen vai Kantosyrjään (silloinen Kutsala) joka sijaitsee Tohmajärven ja Kiteen rajamailla, osin kummallakin puolella? Vanhaan Tohmajärven pitäjään kuului myös Kiihtelysvaaran kappeli, joka sittemmin muodosti oman pitäjänsä. Milloinkahan se Leinosen suvun vanhin mahtoikaan kiihtelysvaara-laiseen aamuun ensimmäisen kerran herätä?

Ensimmäinen Leinonen, eli silloisen muodon mukaan Leinoin, löytyy Kiihtelysvaaran kirkonkirjojen mukaan pitäjän vanhimmaksi kyläksi otaksutusta Oskolan kylästä. Vanhan tarinan mukaan kappalainen Kyander ja Kiihtelysvaaran kirkonkirjat lähtivät vihollista pakoon, eikä noin 100 vuoden ajalta kiihtelysvaara-alaisten elämästä ole käytettävissä tietoja. Kirjat nimittäin hävisivät pakomatkan aikana.

Vaikka kirkonkirjat eivät pysty katsomaan Kiihtelysvaarassa v. 1723 kauemmaksi, tutkijoilla on mahdollisuus löytää sukunsa tarinalle jatkoakin. *Kiihtelysvaara ennen ja nyt* -teoksessa esim. dos. Veijo Saloheimo toteaa, että Oskolassa jo keskiajalla oli runsas asutus. Sen viisi taloa kuuluivat 1500 Sortavalan Lahden Perevaaraan. Jänisjokivarren poikkeuksellinen rauhallisuus

1500-luvulla kasvatti talolukua Oskolassa niin kuin naapurikylissäkin, vaikka esim. Enoa koettelivat samanaikaisesti hävitykset. Uutta kasvua toi myös ruptuurisodan jälkeinen aika, sillä 1681 luetteloiitiin Oskolassa 23 taloa ja viisi populia. 1681 ja 1637 mainitaan Oskolaa Rastinniemen kylänä. Tätä paikan nimeä ei myöhemmin esiinny.

Dos. Saloheimo tekee mielenkiintoisessa kirjoituksessaan selkoa kylän asutuksesta ja taloryhmyksistä. Hän toteaa esim. teoksessaan: ”Em. talot ryhmittyvät kolmelle niemelle, joista osa lännessä on muista erillään.” Se saattaisi olla Rastinniemi. Siellä on myös talo, jonka isäntäsarja ulottuu ruptuurisodan taakse: Leinola (13/17).

Oskolan kylässä oli 1500-luvulla viisi taloa, 1589 neljätoista, 1618 yhdeksän ja 1651 yksitoista taloa. Asutus oli lähes kokonaan ortodoksista. Sitten väestö vaihtui lähes kokonaan. Uusi huippu saavutettiin 1681 ja esim. Oskolassa oli 1690 22 luterilaisten asuttamaa taloa. Antti Leinosen syntyessä 1723 oli Oskolassa 16 taloa, joista kolme autiotilaa.

Sukututkimusta Leinosten osalta kannattaa jatkaa tutkimalla aluksi *Kiihtelysvaara*-teoksessa mainittuja lähteitä. Kirjassa on esim. kartta Oskolan taloista isonjaon alussa. Siellä Melajärven- Jänisjoen rantamalla on ollut tosiaankin Leinolan talo, johon Saloheimon kirjoituksessa viitataan. Maakirjat, veroluettelot, arkistot ja kirjastot ovat käytettävissä, vaikka kirkonkirjojen tiedot päättyväkin.

Äiti-linjaakin on tutkittava

Eikö ole lähdeittävä siitä, että ensimmäisellään Leinosella on ollut isä että äiti? Mistä hän tai hänen vanhempansa ovat Tohmajärven Kantosyrjään tulleet? Sukututkijan toivo uusista tiedoista ei saa koskaan sammua.

Sukututkijat tuijottavat liian usein ja lähes yksinomaan miespuoliseen suvun jäseneseen. Aivan selvää on, että avioliiton toinen osapuoli,

nainen on aivan yhtä tärkeä sukututkijan kannalta. Ei ole sukua ilman naisen ja miehen muodostamaa alkuperhettä.

Suvun tarinan ei tarvitse olla pelkästään nimi- ja vuosilukuluettelo. Sukututkimus on erikoisesti erilaisten tarinoitten värittävä kertomus suvun vaiheista. Kuka tahansa voi ryhtyä kokoamaan tarinoita, surullisia tai hilpeitä kuuntelemalla suvun vanhimpien tai nuorempien kuulemia juttuja; ne sisältävät myös tietoja. Sukututkimuksen mahdollisuudet ovat rajattomat, jokainen tilastoi omia aiheitaan. Joku tarkastelee etunimen käyttöä ja tekee johtopäätöksensä antamalla varhaisen isiensä tai äitiensä nimiä omille lapsilleen. Näin jatkuu kiertokulku. Mielikuvitusta ja yrittämisen halua tarvitaan.

Muistettava on myös, että itäsuomalaisen etunimikäytännön mukaan vanhin lapsi sai nimensä isän vanhempien mukaan ja toinen lapsi kastettiin äidin vanhempien mukaan.

Tutkittavaa riittää, Huhtilammilla on ”Kosken-Jannes” ja muita Amerikkaan muuttaneita Leinosia. Jokainen on etsinyt onneansa ja toimeentuloansa sieltä, mistä on luullut löytävänsä, ja missä mahdollisuudet ovat näyttäneet parhaimmilta. Joskus ei tietyksi ole vaihtoehtoja ollut olemassaakaan ja silloinpa sitä on perin suomalaiseseen tapaan tehty työtä vain tutuissa ympyröissä. Eli siinä paikassa, mihin on syystä tai toisesta joutunut asumaan ja olemaan. Nykyisin ei enää olla liitoksissa nimenomaan vanhempien ja esivanhempien valitsemiin maisemiin ja ammatteihin. Maailma on muuttunut ja suomalainen yhteiskunta kokenut monia muodonmuutoksia.

Tämän yhteenvedon lähteitä ovat olleet Tuomiokirjat, Vanhan Tohmajärven historia, Liperin historia, Kiteen ja Rääkkylän historia Pitäjä rajamailta ja savuluettelot, sekä suvun jäsenten kertomat tarinat. Kannattaakin tutustua pitäjien historiankirjoihin, joihin on koottu taloluettelota, karttoja, historiaa. *Suuri Sursill* -teos kertoo myös Oulun ja Kajaanin tienoon Leinosista.

Suuntaa voi pitää oikeana etsittäessä Leinosten alkuperäistä lähtöpaikkaa. Esim. suvun jäsen Aarne Leinonen totesi isänsä Antti Leinosen kertoneen Leinosten esi-isän tulleen Kiihtelysvaaraan Oulun tienoilta. Pohjoisen maakunta-arkistot voisivat siksi olla hyviä lähtökohtia perään-

tamattomalle tutkijalle. Lähtikö joku Leinosista juuri sieltä ja tuli Kiihtelysvaaralaisiin metsiin oravia (=Kiihtelysvaaran kansalliseläin) pyytämään ja sitä tietä maata viljelemään? Sursillien sukuteos kertoo Oulun ja Kainuun Leinosista, jotka ovat toimineet nyky-ihmisen silmissä osittain harvinaisissakin ammateissa, kuten silta- ja panttivoutien tehtävissä. Verovouti sen sijaan on niin tutunomainen ja arkinen viranomainen, että hän voisi kuulua jo nykyaikaan.

Nykyihmiselle, joka omistaa yhdeksässä tapauksessa kymmenestä oman auton, ei tuottane vaikeuksia matkailla Oskolan maisemissa ja kyselemällä saada selville ensimmäisten Leinosten asuinpaikat siellä.

Näyttää siltä, että Leinosia on asunut siellä kahden järven rannoilla, Iso- ja Pieniheinäjärven. Näiden rannoillahan ovat Kiteen Potoskavaara, Kantosyrjä ja Tohmajärven Kantosyrjä (aiemmin Kutsala). Edellä mainittujen Leinosten sukulaisuus ja yhteiset esi-isät ovat tietenkin se mielenkiinnon kohde. Mistä Leinokset ovat alueelle muuttaneet Oulusta, Savosta, Kainuusta vai muualta?

Vanhan Tohmajärven historiaa

Alueella sijaitsevat kylät:

Akkala, Hammaslahti, Heinävaara, Huhtilampi, Jouhkola, Juvanjoki, Järventaus, Kakunvaara, Kantosyrjä, Kaurila, Kaustajärvi, Kemie, Kenraalinkylä, Keskijärvi, Kiihtelysvaara, Kutsunvaara, Mulo, Onkamo, Oskola, Palo, Patsonvaara, Peijonniemi, Petravaara, Riikola, Röksä, Saario, Uskaljärvi, Uusikylä, Valkiavaara (Vatala), Voudinkylä, Värtsilä.

Talonthaltijaluettelo 1722 – 1870

Luettelosta poimittu kaikki Leinokset:

Huhtilampi

no. 6 Kettula	1863	Olli Leinonen
no. 15 Rusila	1848 –	Olli Leinonen
no. 18 Kakkola	1869	Olli Leinonen

Kantosyrjä

no. 1 Immola	1722-1734	Antti Leinonen
no. 7 Ketola	1857	Juhani Leinonen

Kutsunvaara

no. 22 (u.1) Immola 1829-1869 Heikki Leinonen

Onkamo

no. 6 Kupula 1825-1828 Heikki Leinonen

no. 21 (u.29) Soinila

1741-1765 Antti Leinonen

1766-1778 Juhani Leinonen

Oskola

no. 9 (u.11) Louhela

1834-1842

Olli Leinonen

no. 13(u.16) Repola

1735-1737

Antti Leinonen

1738-1743

Leski

1744-1787

Mikko Leinonen

1788-1808

Antti Leinonen

1835-1839

Olli Leinonen

no. u.17 Leinola 1758-1788

1789-1793

Antti Leinonen

1794-1796

Leski

1797-1808

Mikko Leinonen

1809-1811

Juhani Leinonen

1809-1811

Antti Leinonen

no. 18(u.22) Karhula ½

1835-1836

Juhani Leinonen

1837-1842

Olli Leinonen

Palo

no. 3 (u.3) Jussila 1869 -

Antti Leinonen

no. 19 (u.19) Aittopää

1755-1788

Pertti Leinonen

Uskaljärvi

no. 3 (u.3) Eerola 1830-1842

Olli Leinonen

Pitäjä rajojen mailla. Kiteen ja Rääkkylän historiaa

Alueella sijaitsevat kylät vuoden 1855 maakirjan mukaan:

Haapasalmi, Haarajärvi, Heinonniemi, Jaakkima, Jaama, Juurikkajärvi, Kangasjärvi, Kantosyrjä, Kiesvaara, Kitee, Kiteenlahti, Kontiola, Kunonniemi, Loukunvara, Matkaskelkä, Misola, Muljula, Nieminen, Niinikumpu, Närsäkkälä, Oravilahti, Oravisalo, Piimäjärvi, Piimälahti, Potoskaavaara, Puhos, Puhossalo, Rasivaara, Riihijärvi, Rokkala, Ruppovaara, Rääkkylä, Sangenlahti, Satulavaara, Silonvaara, Suoparsaari, Suorlahti, Säynejärvi, Täitimäniemi, Varmonniemi, Varpasalo, Venturinniemi.

Talohaltijaluettelo v. 1722-1850

Luettelosta poimittu kaikki Leinoset:

Kantosyrjä

no. 4 Leinola

1728-1764 Heikki Leinonen

1765-1781 Heikki Leinonen

1781- n. 1790 Heikki Leinosen leski

1791-1803 Paavo Leinonen

1804-1836 Mauno Leinonen

1837 leski Angneetta Toropain

1838 - Paavo Maunonp. Leinonen

1/6 tilasta 1829-1839 Juho Leinonen

½ tilasta 1796-1819 Heikki Leinonen

1820-1828 Heikki Leinosen leski

¼ tilasta 1829- Paavo Paavonp. Leinonen

Nieminen

no. 1 Hirvola 1818-1819 Antti Leinonen

Puhos

no. Auvila 1722-1741 Antti Leinonen

no. 4 Leinola 1734-n. 1740 Pekka Leinonen

n. 1741-1743 Pekka Leinosen leski

1777- n. 1808 Pekka Leinonen

n. 1809- 1824 Juho Leinonen

1824-1828 leski Reetta Jumppanen

1828-1837 Kaarlo Leinonen

1838 - leski Maria Lievonen

½ tilasta n. 1780-1806 Joonas Leinonen

1806-1809 Pekka Leinonen

1809-1823 leski Kaisa Ukkonen

1823 Joonas Leinonen

¼ tilasta 1829 - Matti Leinonen

1/6 tilasta 1829-1844 Heikki Leinonen

1844 - leski Anna Pekkinen

1/6 tilasta 1829 - 1846 Antti Leinonen

1846 - leski Tiina Toropainen

Ruppovaara

no. 10 Kakkula 1804 - 1810 Pekka Leinonen

1810 - Pekka Leinosen leski

Suoparsaari

no. 2 Ratila ½ tilasta 1744-1745 Antti Leinonen

Suorlahti

no. Autio n. 1780-1783 Heikki Leinonen

n. 1784- 1790 Heikki Leinosen leski

Suur-Liperin historiaa

Alueella sijaitsevat kylät vuoden 1855 maakirjan mukaan (suluissa uusi kylän nimi):

Hernevaara, Hurnilanranta (Liperi), Hukkala (Sotkuma), Jakokoski, Jakurinaho (Taipale), Kaatamo (Risti), Kiiessalo (Liperi), Käsämä (Liperi), Kinahmonsaari (Kinahmonsaari, Sotkuma), Kinnulanniemi (Kompero, Sotkuma), Kompero, Kontiolahti, Konttilansalmi (Liperi, Risti), Korpivaara (Korpivaara, Risti), Kunnasniemi (Kunnasniemi, Lehmonaho), Lamminniemi (Liperi), Lehmonaho, Liperisalo (Liperisalo, Liperi) Maljasalmi (Maljasalmi, Varislahti), Martonvaara, Mattisenlahti (Liperi) Mönningvaara, Oravisalo (Oravisalo, Ristinsalmi, Hernevaara), Paihola (Paihola, Kontiolahti), Pappelonsaari (Liperi), Pielisensuu, Riihilahti (Liperi), Risti, Ristinsalmi, Ruokolahti, Röksä (-), Selkie, Sola (Sotkuma), Sotkuma (Sotkuma, Maarianvaara), Sysmä, Särkijärvi (Taipale), Taipale (Taipale, Kompero), Timovaara, Tutjunniemi, Vaivio, Viiniranta (Taipale), Viuruniemi, Kaatamo (Savonpuoli), Leppälahti.

Talonnhaltijaluettelosta ei löytynyt yhtään Leinosta.

Suur-Ilomantsin historia

Alueella sijaitsevat kylät, talonnhaltijaluetteloiden lähteenä ovat olleet henki- ja maakirjat, arviovero- ja muut veroluettelot, sekä erilaiset kirkonkirjat. Talonnhaltijaluettelosta puuttuvat ns. Tynkä-Korpiselän kylät Hoilola, Korpiselkä, Saaronen, ja Saarivaara, jotka liitettiin Tuupovaaraan vuonna 1946. Talonnhaltijaluettelot ovat vuosilta 1722-1855.

Ahvenjärvi, Aittovaara, Eimisjärvi, Eno, Hattuvaara, Huhmarisenvaara, Huhus, Ilaja, Ilomantsi, Joutsikinvaara, Kakonaho, Kinnasniemi, Kivilahti, Kivilampi, Kokkokangas, Konnuniemi, Kontiovaara, Korentovaara, Kortevara, Kovero, Kuolismaa, Kuuksenvaara, Kuusjärvi, Käenkoski, Köpönvaara, Lapiovaara, Liusvaara, Lokanlahti, Longonvaara, Luhtapohja, Lutikka-vaara, Luutalahti, Löytöjärvi, Maukkula, Mekrijärvi, Melaselkä, Naarvansalo, Nehvonniemi,

Nesterinsaari, Nuorajärvi, Ontronvaara, Ontronsaari, Pallosenvaara, Patriikka, Pihlajavaara, Piilovaara, Pirttijärvi, Pirttivaara, Putkela, Revonkylä, Ryökkylä, Sarvinki, Sonkaja, Sonkajanranta, Tokrajärvi, Tyrjänsaari, Vuottoniemi, Öllölä.

Huhmarisenvaara

no. 2 Kylyvaara 1814 Erik Leinoin

Kuuksenvaara

no. 15 Suihkola 1818-1823 Samuel Leinoin

Maukkula

no. 19 Harakkavaara
1722-1742 Hemming Leinoin

no. 21 Rentunvaara
1724-1728 Jöran Leinoin
1729-1743 Benjam Leinoin

Mekrijärvi

no. 1 Leppälä 1842-1843 Michel Leinonen

no. 3 Särkkä 1848- Michel Leinonen

no. 7 Lehtovaara 1812-1833 Johan Leinonen
¼ 1834-1854 Henrik Leinosen leski Susanna Sivonen

½ 1834-1837 Petter Leinonen

¼ 1834-1844 Johan Leinonen

1845-1854 leski Anna Roivas kokonaan
1855- Simon Leinonen yhtiömiehinä

Henrik ja Samuel Leinonen

no. 8 Mäntyoja 1755-1769 Johan Leinoin

¼ 1777-1810 Michel Leinoin

1811-1848 Henrik Leinonen

1849- Henrik Leinonen

¼ 1777-1783 leski Walborg Leinoin

1784-1804 Samuel Leinoin

1805-1828 leski Christina Urpiain

1829-1844 Johan Leinoin

1845-1847 leski Anna Roivas

½ 1830-1836 Pehr Leinonen

½ 1830-1847 Susanna Sivonen

Naarvansalo

no. 2 Häikiälä 1856 Johan Häikiö

Nesterinsaari

no. 40 Rautavaara 1800-1802 Thomas Leinoin-

Pihlajavaara

no. 1 Pihlajavaara 1818-1840 Olof Leinonen

1841-1849 Jacob Perppein tila, lampuotina

Olof Leinoin

1850-1856 Olof Leinonen

1857- Heikki ja Petter Leinonen

Kantosyrjän Leinosten talot

Kiteen Kantosyrjässä asui isonvihan jälkeisinä vuosina Heikki Leinonen. Hänellä oli hieman omaa maata, lienee ollut torppari tms. Hän on todennäköisesti se Heikki, joka asui siellä jo vuonna 1700 ja on varmasti asuneiden Heikki Leinosten isä. Vaikeata sen sijaan on selvittää, mikä on hänen sukulaisuutensa aikaisempiin Leinosiin, Antti Mikonpoikaan tai Pekka Juhonpoikaan, vaikka sellainen todennäköisesti on ollut olemassa.

Vuonna 1728 Heikki Leinonen sai kruunuvouti Erik Andersonin sijoituskirjan Luukkosen autiotilaan Kantosyrjässä. Seuraavana vuonna maaherra vahvisti sen myöntäen tilalle verovapauden vuoteen 1734. Hänen jälkeensä sukujohdanto on selvä.

Tutkimusta varten on käyty läpi sekä Kiteen että Tohmajärven tuomiokirjat vuosilta 1726-30. Sieltä löytyi sekä Heikki Leinosta että eräitä muita Leinosia koskevia tietoja, ei kuitenkaan hänen patronymiaa. Periaatteessa on mahdollista, että johonkin myöhempää tuomiokirjaan voisi sisältyä tieto hänen isästään. Tuomiokirjojen läpikäyminen hänen elinajaltaan on kuitenkin suuritöistä, eikä tuloksia voi taata.

Poimintoja Kiteen ja Tohmajärven käräjöpöytäkirjoista seuraavat erinimisiä Leinosia koskevat tiedot:

Kitee ja Uukuniemen kesä- ja syyskäräjillä 29.9.1726 rykmentinmajoitusmestari Carl Affleck kertoi sopineensa 5 talonpojan kanssa sen viljan korvaamisesta, jonka nämä olivat anastaneet Kiteellä venäläisvallan aikana. Puhoksen Antti Leinonen ja Juho Savolainen lupasivat kumpikin maksaa Afflecikille 1 tynnyrin 20 kappaalaa viljaa (ja muut erisuuruisia määriä). Oikeus vahvisti sovinnon. (mf ES 1802, VA Karjala Koa5:139-140)

Kiteen ja Uukuniemen kesä- ja syyskäräjillä 11.11.1728 talonpoika Niilo Juvonen Kiteen pitäjältä ja Kantosyrjän kylästä esitti kruunuvouti Erich Andersonin 16.6.1722 antaman sijoituskirjan. Sen mukaan Niilo Sorolahden talosta ja Kantosyrjän kylästä oli silloin jo 10 vuotta hallinnut nykyistä tilaansa Yrjö Heikkiläisen jälkeen, joka myös jo vuodesta 1681 lähtien oli omistanut sen vieressä pienen tilan sijoituskir-

jan ja laillisen tuomion mukaan. Yrjö oli siten siirtänyt sen veljelleen Pekka Heikkiläiselle. Tämän kuoltua se oli vuodesta 1724 (pitäneen olla 1704) lähtien ollut aivan autio.

Taneli Immonen oli sitten yrittänyt vallata sen, mutta koska Niilon edeltäjällä oli ollut siihen oikeus ja koska sen pelto on Niilon aikaisemman tilan pellon vieressä, hän sai sijoituskirjan tähänkin pieneen tilaan. Heikki Leinonen yritti nyt omistaa saman tilan. Leinonen selitti, ettei yritä vallata itselleen mitään Niilon tilasta, vaan yllämainittu vouti on 5. päivänä kuluva kuuta antanut hänelle sijoituskirjan Laukkasen ikimuistoiseen autiotilaan, joka on kappaleen matkan päässä itse kylän ulkopuolella. Leinonen pyysi saada nauttia sijoituskirjan hyväksyen. Niilo väitti sitä vastaan, että Laukkasen tila oli se pieni tila, jonka Yrjö Heikkiläinen omisti vuodesta 1681 lähtien ja jonka Pekka Heikkiläinen vuonna 1704 oli jättänyt autioksi. Niilo arveli siksi, ettei Leinonen voi asua niin sanotulla Laukkasen tilalla, koska hänellä ei siinä tapauksessa ole yhtään niittymaata yllämainitulle toiselle pienelle tilalleen. Sitä paitsi muilla kylässä olevilla naapureilla olisi paljon haittaa siitä, että Leinonen tunkisi karjoineen heidän kaskimailleen. Nimismies Petter Hultinin ja Potoskavaaran lautamiehen Juho Skoffskin kertomuksesta saatiin kuitenkin tietää, että Laukkasen tilalla oli asunut kauan sitten venäläinen, joka oli muuttanut sieltä paremman mukavuuden vuoksi kylään. Kylässä oli vielä näkyvissä merkki uunin paikasta. Se oli siis erillään Heikkiläisen tilasta. Leinoselta ei voi siis ottaa oikeutta Laukkasen tilaan, jonka asianomaiset ovat hänelle siirtäneet, varsinkaan, kun hän välttääkseen aiheuttamasta naapureilleen haittaa sillä, että ottaisi viljelyyn Laukkasen vanhan tontinpaikan, haluaa mieluummin asettua kylän laidunmaalle, mihin Juho Skoffski, joka itsekin asui Kantosyrjässä, suostui. Niilo protestoi sitä vastaan esittäen aikaisemman väitteensä niittymaasta. Asia alistetaan maaherralle, koska kaikki Kantosyrjän tilat ovat kruunutiloja. (mf ES 1803: VA Karjala Koa6:143-148)

Tohmajärven ja Pälkjärven talvikäräjillä 5.2.1729 Kantosyrjän talonpojat Antti Kokko-

nen ja Taneli Immonen riitelivät Haukkariutan metsämaasta. Antti Jaatinen Kantosyrjästä kertoi, että kun hän oli ollut Mikko Leinosen palveluksessa, hän oli hakannut Haukkariutan yhteismetsää. (mf ES1803, VA Karjala Koa7:165-167)

Tohmajärven ja Pälkjärven kesä- ja syyskäräjillä 15.9.1729 lautamiehet Antti Partanen ja Elias Kolehmainen määrättiin katsastamaan se vahinko, jonka Antti Leinonen Kantosyrjän Tuomas Kokkosen tehneen hänen opotallaan eli yksityisellään metsämaalla. Heidän on esitettävä kertomuksensa talvikäräjillä. (mf ES 1803, VA Karjala Koa7:492)

Kiteen ja Uukuniemen kesä- ja syyskäräjillä 22.9.1729 oli Kantosyrjän Erkki Juvonen antanut haastaa naapurinsa Heikki Leinosen, joka on viime kesänä korjannut kuorman heinää Järvenpään niityltä. Juvonen ei kuitenkaan nostanut asiasta syytettä, koska Leinonen on luovuttanut kyseisen niityn Juvosen tilaan, johon se on vanhastaan kuulunut, vaan vaati vain korvausta kuluistaan. Asia merkittiin pyynnöstä muistiin asianomaisten tiedoksi vastaisen varalle, ja Leinonen määrättiin korvaamaan Juvosen kulut 24 hopeaäyrillä. (mf ES 1803, Va Karjala Koa7:719)

Samoilla käräjillä Heikki Leinonen ilmoitti oikeudelle, miten vouti Erich Andersin antoi 25.10.1728 hänelle asianmukaisesti sijoituskirjan Kantosyrjän kylässä Laukkasen autiotilaan, jonka sijoituksen (mission) maaherra vahvisti 17.2.1729. Leinonen vaati sen nojalla saada ilman kenenkään tunkeutumista käyttää kaikkia tilaan vanhastaan kuuluneita peltoja, niittyjä ja muita yksityisiä tiluksia eli opottoja, kuten niitä täällä sisämaassa kutsutaan.

Niilo Juvonen väitti sitä vastaan, että hänellä on kylässä 2 tilaa, Taipale ja Härkälä, joilla on aivan vähän tiluksia verrattuna Laukkasen tilaan. Hän pyysi heidän tilojensa tilusten tasoitusta, johon Leinonen ei halunnut suostua. Leinonen väitti, ettei Laukkasen tilaan kuulu vieraita tiluksia, mutta myönsi, ettei tiennyt tarkasti, mitä kaikkea siihen kuului. Juvosen anomus alistettiin maaherralle. (mf ES 1803, VA Karjala Koa7:719-722)
mikrofilmi LT 1408)

MARJA-LIISA JA REIJO KONTKANEN

JATKUU SEURAAVASSA NUMEROSSA...

*Anders Leinoin puumerkki. Lähde:
Kiteen arviomiesten puumerkkejä
24.10.1730 päivätyn arvio- ja
verollepanohuettelon alla.*

Onnittelut merkkipäivän johdosta

85 v

Hietämäki Bertta, Vaasa

80 v

Honka, Eino Antero, Haapavesi, 12.12.1928
Järviluoto, Edith, Joensuu, 20.09.1928
Leinonen, Lauri, Oulu, 22.07.1928
Reinikka, Maria, Kajaani, 22.07.1928
Salenius, Milja, Forssa, 8.11.1928
Taajaranta, Annikki Irene, Helsinki, 16.12.1928

75 v

Haapalainen, Anna Rosa Kajaani, 13.09.1933
Jäppinen, Maija-Liisa, Imatra, 07.07.1933
Karppinen, Pentti Aukusti, Leppävirta, 30.12.1933
Leinonen, Antti Matinpöika, Vaala, 27.09.1933
Leinonen, Atso, Espoo, 14.10.1933
Leinonen, Esko Johannes, Kestilä, 25.10.1933
Leinonen, Lauri Olavi, Helsinki, 19.08.1933
Leinonen, Olli Henrik, Oulu, 03.07.1933
Leinonen, Pentti, Melalahti, 16.10.1933
Leinonen, Reino, Jyväskylä, 14.10.1933
Nevala, Raili, Mankila, 05.10.1933
Tuulos, Kirsti Orvokki, Oulu, 25.08.1933

70 v

Junnonaho, Rantsila, 26.09.1938
Kuukasjärvi, Marja-Leena, Rovaniemi, 17.10.1938
Leinonen, Kirsti Annikki, Lahti, 19.11.1938
Leinonen, Leila Kaarina, Vaasa, 06.08.1938
Leinonen, Maija Kaisa, Paltamo, 13.07.1938
Leinonen, Mikko Juho, Kemi 21.08.1938
Leinonen, Tatu, Oulu, 21.09.1938

60 v

Järvelä, Leena Sinikka, Kuopio 07.07.1948
Lahtinen, Leena, Oulu, 25.11.1948
Leinonen, Arto, Kajaani, 27.09.1948
Leinonen, Jorma Aslak, Turku, 26.11.1948
Leinonen, Margit, Kestilä, 29.07.1948
Leinonen, Markku, Valkeakoski, 19.07.1948
Leinonen, Panu Pietari, Ilomantsi, 14.07.1948
Piirainen, Tuula Marjut, Kestilä, 13.07.1948

50 v

Härkönen, Eija, Helsinki, 27.09.1958
Leinonen, Pertti, Helsinki, 19.10.1958
Leinonen, Perttu Matti, Kangasala, 13.12.1958
Metiäinen, Pirkko, Rantasalmi, 10.09.1958

SUKUSEURAN APURAHAT

Sukuseuran hallitus on myöntänyt kaksi opiskeluapurahaa.

Helena Kukkonen opiskelee Helsingin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa ja on ollut kevään 2008 Johannes Kepler Universityssä Itävallassa. Hän haki apurahaa kirjakuluihin. Helena kuuluu Laukaan Leinosiin.

Tarja Tapio opiskelee Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksella tavoitteenaan yhteiskuntatieteiden tohtorin tutkinto. Hän tutkii meänkielisten ikäihmisten toimijuutta ja etnisyyttä pienessä marginalisoituvassa kylässä Ruotsin Torniolaksossa. Tarjan äiti Marjatta on lähtöisin Simosta ja kuuluu siten sinne Paltamosta aikanaan muuttaneisiin Leinosiin.

Kuka tuntee - tuntemattomia kuvia

Vasemmalla on kuva perheestä, jota en tunne, mutta joka myöskin on varmasti Leinosia, sillä perheestä on useita suurehkoja valokuvia isoäitini Olgan jäljeltä. Kuva on leimattu: SQUEO - JERSEY CITY. Olisin kiitollinen, jos joku tunnistaisi henkilöt. Olen löytänyt ja jo useita vuosia ollut yhteydessä Amerikkaan Einon ja Olgan sisaren, Aliinan jälkeläisiin ja minulla on valokuvia perheestä siellä, jos jotakuta ehkä joskus kiinnostaa. Oikealla on kuva Juho Einari (Eino) Paavonpoika Leinosen perheestä. ”Eino” syntyi Oulussa 17.1.1886 mutta muutti jo 1907 Turun lähistölle ja asui perheineen Turussa ”lähellä satamaa” 1940-luvun alkupuoliskolla.

Annikki Nikula-Benito, Sjätte Villagatan 10 A, 504 54 Borås, Sverige, puh. 0046-33105652, miguel.benito@immi.se

Lähetä leikkeitä. Lähetä leikkeitä Leinosista sukulehden toimitukseen, niin kerromme uutiset muillekin Leinosten omassa lehdessä! Toimituksen osoite sivulla 2.

Lahjoita sukuseuran jäsenyys nuorisollesi
Moni on lahjoittanut Leinosten sukuseuran ainasjäsenyyden lapsilleen tai lapsenlapsilleen. Hyvä lahja, jonka arvo säilyy koko elämän!

Leinosen sukuseuran hallitus

Esimies, Professori Tatu Leinonen, Tuulastie 13 A 6, 90550 Oulu, 08-5546665, fax 08-5532026, 044-5546669
tatu@me.oulu.fi

Varaesimies, suvun arkistonhoitaja Rovasti Tapio Leinonen
Päiväkunnaantie 2 D 7, 44120 Äänekoski, 0400-155425
tapioleinonen@kolumbus.fi

Sihtööri Marja-Liisa Kontkanen, Kisapolku 1, 01450 Vantaa, 050-5638841. kontkaset@kolumbus.fi

Taloudenhoitaja Yrjö Leinonen, Rautatiekatu 42 A 24, 90120 Oulu, 044-5350701, yrjo@yrjoleinonen.fi

Eija Leinonen, Koulukatu 3-5 B, 65100 Vaasa, 06-3178093, 050-5902159, eija.leinonen@reaktori.net

Martti Häikiö, Yhteystiedot sivulla 2.

Pekka Honka, Lattapojantie 8, 90650 Oulu, 08-5303424, 040-5632606, pekka.honka@pp.inet.fi

Urpo Leinonen, Härköläntie 10, 88300 Paltamo, 08-871379, 0400-891148, urpo.leinonen@lahivakuutus.fi

Juhani Leinonen, Hauenkalliontie 6 A, 02170 Espoo
09-4524272

Matti Leinonen, Oritie 3 C 29, 01200 Vantaa, p/fax 09-8766098, 0400-811981, mleinon4@welho.com

Tapio Leinonen, Haajaistentie 650, 74590 Kurenpolvi
017-740125, fax 017-718336, 0400-574241
tapio.leinonen@pp2.inet.fi

Liisa Manu, Luhtitie 2, 62100 Lapua, 050-3520341
liisamanu@luukku.com

UUSI SUKUKIRJA!

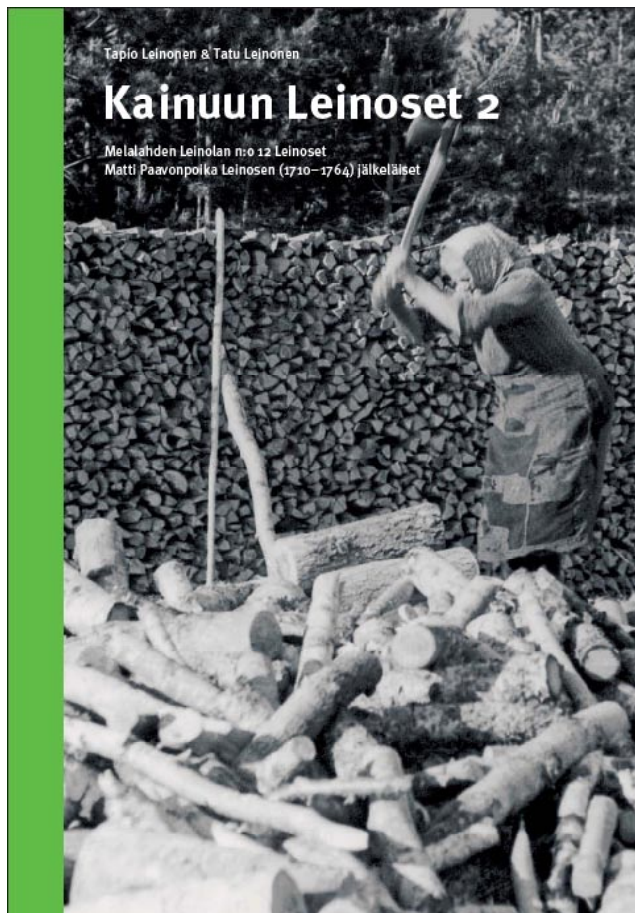
Kainuun Leinonet 2

**Melalahden Leinolan n:o 12 Leinonet
Matti Paavonpoika Leinosen (1710-1764) jälkeläiset**

Leinosen sukuseuran toinen teos *Kainuun Leinonet 2* on jatkoa edelliselle sukukirjalle. Sukuhaaran kantaisä on Matti Paavonpoika Leinonen (1710-1764), joka oli Melalahden Leinolan n:o 12 isäntä. Kirjan sukutaulut käsittävät hänen jälkeläisiään yhteensä noin 14 500 henkeä. Sukutaulujen edellä on esitelty suvun kantatalo Leinola n:o 12, joka isossajaossa sai nimekseen Paavola ja numeroksi 4 sekä Matin jälkeläisten päähaarat asuinpaikkoineen. Muutamat yleisluontoiset artikkelit on tarkoitettu auttamaan perehtymistä Kainuun Leinosten asuinseutuihin. Lisäksi kirjassa on 12 henkilöartikkelia. Kirjaan on kootu kuvia Leinosista ja heidän asuttamistaan taloista. Kirja sisältää myös lähde-luettelon ja henkilöhakemiston. Kirjassa on noin 800 sivua.

SUKUKIRJA ESITELLÄÄN JA SE ILMESTYY OTAVAN SUKUKOKOUKSESSA 2008.

Teos kuuluu jokaisen Leinosen kirjahyllyyn!

SUVUN TUNNUKSET

Hieno tapa muistaa suvun jäsenten merkkipäiviä on hankkia Leinosten pöytäviiri. Rintamerkki (halkaisija 12 mm) kuuluu jokaisen sukuseuran jäsenen ja sukuun kuuluvan rintaan.

HINNAT

pöytäviiri 25 e
rintamerkki 4 e
suku-CD 30 e

TILAUKSET

Taloudenhoitaja Yrjö
Leinonen
(tiedot sivulla 19)

